

Samordningskansliet
Charlotte Funseth
Tfn: 063-14 75 51
E-post: charlotte.funseth@regionjh.se

2015-01-19

Motion från Christer Siwertsson (M) om självtest vid användning av blodförtunnande läkemedel (RS/77/2015)

Ärendebeskrivning

Christer Siwertsson (M) har lämnat en motion till fullmäktige om självtest vid användning av blodförtunnande läkemedel. Christer Siwertsson föreslår att regionen ska utreda möjligheten till självtester i hemmet och presentera förslag till avgift och finansiering av utrustningen.

Självtestning av PK(INR) finns etablerat i Sverige sedan mer än 10 år, men eftersom patienterna själva har fått betala för utrustningen har behandlingsformen varit tillgänglig endast för få individer. En mätare kostar cirka 6 500 kr och ingår idag inte i hjälpmedelsförmånen i Jämtland. Stockholm var det första landstinget som gjorde det möjligt att förskriva den här typen av mätutrustning, vilket infördes den 1 februari 2013.

Idag har Jämtland cirka 30 patienter som kan självtesta sig. För att få tillgång till denna möjlighet måste patienten genomgå en utbildning i självtestning på vår AK-mottagning (antikoagulantiamottagning) samt betala för sin mätare. En tredjedel av patienterna har genomgått utbildningen och doserar sig själva. Resterande patienter ringer in sina provsvar och får ordination av sjuksköterskan på AK-mottagningen.

Verksamheten är positiv till att införa självtestning i större omfattning. Självtestning omfattar alla patienter inte bara inom specialistsjukvården utan även primärvården. Flertalet patienter hör av sig och önskar påbörja testningen men utan kostnad för mätaren. För mer jämlik sjukvård behövs beslut på att mätarna ska ingå i hjälpmedelsförmånen.

Det finns gott vetenskapligt stöd för självtestning och egenvård vid användning av blodförtunnande medel, det är ett minst lika säkert alternativ för de patienter som klarar av att sköta rutinerna och som är motiverade (enligt SBU alert-rapport nr 2007-05).

Genom att göra självtestning mer tillgänglig genom kostnadsfri utrustning skulle detta medföra bättre livskvalitet för den enskilde patienten och mindre bundenhet till sjukvården. Det skulle också leda till större delaktighet och kontroll i den egna behandlingen.

Totalt har AK-mottagningen i Jämtland cirka 2000 patienter som behandlas med Waran. Uppskattningsvis skulle cirka 300-500 patienter vara intresserade av att använda sig av självtestning om mätaren skulle ingå under hjälpmedelsförmånen. Till detta tillkommer eventuellt även patienter som doseras och sköts av hälsocentralerna.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för mätare, utbildning och löpande kostnader balanseras av minskade kostnader för mottagningsbesök på några års sikt, samt minskade kostnader för sjukresor. Tyvärr finns i nuläget inga resurser över att nyttja till att utbilda dessa patienter i AK-mottagningens regi. I dag utbildar AK-mottagningen i snitt 2 personer per år samt har grupputbildning för egen dosering vartannat år. Utplärning och teori för egenkontroller genererar planeringstid, beställning av instrument, hjälpmedel, journaldokumentation samt individuella återbesök.

För att kunna införa självtestning i verksamheten behövs en sjuksköterska anställas, antingen i projektform eller tillsvidareanställning. Rimligheten är att utbilda mindre grupper på max 25 personer i teoridelen samt max 10 personer i praktiska moment. Till detta beslut bör även kostnadseffektiviteten av att använda mer NOAK (nya orala antikoagulantia) vägas in. Dessa läkemedel kräver klart mindre tidsåtgång och vårdkontakter, men är mycket dyrare än Waran och mindre beprövade.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Studier har visat att patientsäkerheten vid självtestning är minst lika säker som rutinsjukvård. Det krävs dock ett säkert införande med utbildning av patienten samt regelbunden kontroll.

Förslaget i motionen är både tilltalande och intressant. Detta är ett utvecklingsarbete som sannolikt bör göras. Åtgärden kräver dock en genomgripande utredning med kostnadsberäkningar och konsekvensanalyser ur olika aspekter. Kostnaderna för att införa ett system för självtest vid behandling av blodförtunnande läkemedel är betydande och det bedöms för närvarande inte finnas möjligheter att göra en sådan inprioritering. På kort sikt kan förslaget därför inte genomföras, utan ett eventuellt införande måste förgås av ett utredningsarbete och tas med i en inprioriteringsprocess. En utredning bör i första hand ha ett glesbygdsperspektiv och rikta in sig på de patienter som har långt att åka.

Beslutsunderlag

Motion från Christer Siwertsson (M) om självtest vid användning av blodförtunnande läkemedel

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Motionen bifalls.
2. Regionstyrelsen får i uppdrag att utreda frågan och göra en hälsoekonomisk analys med särskilt glesbygdsperspektiv.

I tjänsten

Björn Eriksson
Regiondirektör

Nina Fällbäck-Svensson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

nya

moderaterna

JÄMTLANDS LÄNS
LANDSTING

2014 -06- 05

Dnr LS/.....863/20.....14.....

2014-06-04

Motion ställd till landstingsfullmäktige i Jämtlands läns landsting, angående förslag till självtest vid användning av blodförtunnande läkemedel.

Patienter med koagulationsrubbningar behandlas med blodförtunnande läkemedel för att förhindra uppkomst av blodproppar. För att kontrollera effekten av läkemedlet behövs det regelbundna kontroller som i dag görs på vårt sjukhus och/eller hälsocentraler. Sedan en tid tillbaka finns utrustning för att patienten själv ska kunna göra dessa tester i hemmet, så kallade Waranmätare.

Vid bland annat Stockholms läns landsting är det nu möjligt för patienter att själva utföra tester, vilket ger många fördelar;

- Patienten slipper vara bunden till sjukvården i lika stor utsträckning som innan
- Med detta ökar patientens förutsättningar till en högre livskvalitet och arbetsförmåga
- Kostnaderna för sjukvården minskas genom att färre patientbesök och provtagningar behövs

Undertecknad föreslår därför att motionen förs vidare till Beredningen för Vård och Rehabilitering i syfte att utreda möjligheten till självtester i hemmet och även presentera förslag till avgift och/eller finansiering av utrustningen.

Christer Siwertsson, ledamot landstingsfullmäktige